

5. júl: sv. Cyril a sv. Metod, slovanskí vierozvestovia

Pôvod mena: z gréc. Kyrillos – patriaci Pánovi; Metod – gréc. meta + odos – po ceste bádania, sledovania, cesta za niečím; starší slov. preklad bol Strachota z lat. metus – strach.

V osobe sv. Metoda a jeho brata sv. Konštantína-Cyrila dostali slovanské národy aj náš slovenský bohatstvo nevyčísľiteľných hodnôt. Metod, vlastným menom Michal, sa narodil okolo r. 815. Bol právnik, pôsobil ako správca provincie pri rieke Styrmon (Struma), ktorú obývali aj Slovania. Po 10-ročnom účinkovaní medzi Slovanmi vstúpil do kláštora na hore Olymp a prijal rehoľné meno Metod. Rodný brat Konštantín sa narodil okolo r. 827 ako najmladší zo siedmich detí. Po skončení cisárskej školy v Carihrade, kde nadobudol vynikajúce vzdelanie, stal sa bibliotekárom a neskôr profesorom na Vysokej dvornej škole v Carihrade. Ovládal niekoľko jazykov: grécky, latinský, hebrejský, arabský, staroslovanský. Pre svoju učenosť si vyslúžil meno Filozof. Cisár Michal III. ich určil za vedúcich byzantskej misie na Moravu.

Pretože tam nemali svoje písmo, Konštantín - filozof v spolupráci s Metodom zostavil písmo – hlaholiku a začal prekladať výber z evanjelií, súdny civilný zákonník pravdepodobne aj niektoré bohoslužobné texty podľa byzantského rítu. O ich úspešnom účinkovaní svedčí Život Konštantína: „Keď prišiel na Moravu, Rastislav ho prijal s veľkou úctou, zhromaždil učeníkov a oddal mu ich na učenie. Preložil celý cirkevný poriadok...“ Po štyridsiatich mesiacoch namáhavej práce r. 867 solúnski bratia putovali do Ríma, kde mali podať správu o misijnej činnosti. Zároveň chceli dať vysvätiť niektorých zo svojich žiakov. V Blatnohrade ich prijal knieža Kocel, ktorý sa úprimne tešil z ovocia ich práce na území, ktoré mu bolo domovom. Podobne ako Rastislav aj on im zveril 50 mladíkov na výchovu. Cestou do Ríma sa Konštantín dostáva v Benátkach do sporu s „trojjazyčníkmi“, ktorí neuznávali uctievanie Boha v inom jazyku, ako je hebrejčina, gréčtina a latinčina.

V Ríme sa im dostalo prijatia od samotného pápeža Hadriána II., ktorý ich vyšiel privítať až k bránam Ríma. Iste aj preto, že niesli so sebou relikvie sv. Klimenta. Pápež prijal slovanské knihy, posvätil ich a položil v bazilike Santa Maria Maggiore, čím schválil liturgiu v staroslovenskom jazyku i prikázal vysvätiť slovanských učeníkov. Metod a niektorí žiaci moravskej školy boli v Ríme vysvätení za kňazov. Chorľavý Konštantín však vstúpil v Ríme do kláštora, prijal rehoľné meno Cyril a po krátkom čase 14. februára 869 zomrel.

Metod sa spolu s vysvätenými kňazmi vrátil k pôvodnej misijnej práci. Cestou sa zastavil na Blatnohrade u Kocelá. Koncom r. 869 posielala Kocel Metod a s dvadsiatimi učeníkmi opäť do Ríma so žiadosťou, aby pápež vysvätil Metoda za biskupa. Pápež Hadrián II. vyhovel Kocelovej žiadosti. Obnovil dávno zaniknuté panónske arcibiskupstvo (Sirmium), pripojil k nemu územie Moravy a vymenoval Metoda za panónskeho a moravského arcibiskupa a pápežského legáta.

Metoda, ktorý sa vracal z Ríma, zajali vojenské družiny franského kléru. Až takmer po troch rokoch bol z príkazu pápeža prepustený. Jeho spory s franským duchovenstvom však neutíchli. Pápež Ján VIII. po oslobodení z väzenia povolal Metoda opäť do Ríma, kde vysvetlil všetky falošné obvinenia. Z Ríma sa Metod vrátil s bulou Industriae tuae, v ktorej pápež Svätoplukovi oznamuje, že Metod je vo všetkom pravoverný a potvrdzuje ho v hodnosti moravského arcibiskupa. Schvaľuje aj slovanské písmo a liturgiu a berie Svätopluka pod ochranu „svätého Petra“. Rozbroje medzi franským a slovanským kňazstvom vyústili napriek tomu po Metodovej smrti do zákazu slovanskej liturgie a vyhnanie jeho žiakov. Metod zomrel 6. apríla 885. Jeho hrob je na neznámom mieste.

V ikonografii je Metod zobrazený s arcibiskupskými insígniami a Konštantín v habite ako mních, niekedy s hlaholikou. Niektoré zobrazenia v Ríme zobrazujú aj Konštantína s biskupskými atribútmi.

5. júl: sv. Cyril a sv. Metod, slovanskí vierožvestovia

Vylúšti slová sv. Metoda:

Metoda sa pred jeho smrťou, keď už očakával veniec spravodlivosti, opýtali učeníci: „Koho zo svojich učeníkov určuješ, otče a učiteľ ctihodný, aby v učiteľstve bol tvojím nástupcom?“

I ukázal im jedného zo svojich najbližších učeníkov, nazývaného Gorazdom, a povedal:

Šifra

А	А́	Ѡ	Ц	Ц́	Д	Є	Є́	Ф	Г	Х	И	И́	ЛЯ	Ј	К	Л	М	Н
a	á	b	c	č	d	e	é	f	g	h/ch	i	í	ľa	j	k	l	m	n
О	Ѡ	П	Р	С	Щ	Т	ТЬ	У	У́	Й	Ъ	В	З	Ж	„“	,	.	
o	ô	p	r	s	š	t	ť	u	ú	y	ý	v	z	ž	„“	,	.	

„	Т	Є	Н	Т	О		Ј	Є		В	А	Щ	Є	Ј		З	Є	М	Є

С	Л	О	Ѡ	О	Д	Н	Ъ		М	У	Ж	,	Н	А	Ј	З	Ѡ	Є	Х	Л	Є	Ј	Щ	И́	

В		Л	А	Т	И	Н	С	К	Ъ	Х		К	Н	И	Х	А́	Х		А

П	Р	А	В	О	В	Є	Р	Н	Ъ	.	Т	О	Т	О		Н	Є	Х		Ј	Є			

Б	О	Ž	Ј		В	Ѡ	ЛЯ		А		В	А	Щ	А		Л	А́	С	К	А	,			

А	К	О		И		М	О	Ј	А	.	“

Predsavzatie: Pomodlím sa k sv. Cyrilovi a Metodovi za upevnenie viery v slovenskom národe.

„Dedičstvo otcov, zachovaj nám, Pane.“